Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

6 НОЯБРЬ, ШАНБА № 217 (715). Сотувда эркин нархда. 1993 йил.

КЕЧА РЕСПУБЛИКА ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА БЎЛГАН МАЖЛИСДА ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТНИНГ БОРИШИ ВА ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ТАРМОҚЛАРИИИНГ ТЎҚҚИЗ ОЙЛИК ИШ ЯКУИЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИИДИ

ЎзА тасвири.

Мажлисни Бош вазир А. Муталов очди.

Мажлисда республикада иқтисодий ислоҳотнинг бориши ва халқ хўжалиги тармоқларининг тўққиз ойлик иш якунлари, давлат бошқарув идораларига сарфланадиган бюджет маблағларини қисқартириш, корхоналар ва ташкилотларнинг зарар кўриб ишлашини бартараф этиш юзасидан амалга оширилаётган тадбирлар муҳокама қилинди.

Ўзбекистон Республикаси молия вазири Э. Боқибоев, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат солиқ бош бошқармаси бошлиғи Ш. Гатауллин, Андижон вилояти ҳокими Қ. Обидов, Сурхондарё вилояти ҳокими Ж. Нораллиев, Хоразм вилояти ҳокими М. Жуманиёзовнинг ана шу масалалар юзасидан ҳисоботлари тингланди.

Мажлисда республика Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади. Президент, жумладан, республикада иқтисодий барқарорлик сақланаётгани, маҳсулот ишлаб чиқариш миқдорининг пасайиши тўхтатилганини таъкидлаб, халқ хўжалигининг асосий бўғини бўлмиш қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотни янада кенгайтириш, айниқса, корхона ва хўжаликларнинг зарар кўриб ишлашига барҳам бериш, солиқ тизими фаолиятини такомиллаштириш, ташаббускорликни қўллаб-қувватлаш ҳамда вазирлик, вилоят ва туман раҳбарларининг бу борадаги вазифалари хусусида гапирди. Шунингдек, миллий валютага ўтиш масаласига батафсил тўхталди.

Мажлисда республика Олий Кенгаши Раиси Ш. Йўлдошев қатнашди.

(ЎзА).

Дипломатик муносабатлар ўрнатилди

Ўзбекистон Республикасининг Россия Федерациясидаги элчихонасида 28 октябрь куни Ўзбекистон билан Гана Республикаси ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилишига бағишланган расмий маросим бўлиб ўтди. Ана шу ҳақдаги ҳужжатни ўз ҳукуматлари номидан Ўзбекистон Республикасининг Россия Федерациясидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Юсуф Абдуллаев ва Гана Республикасининг Россиядаги муваққат ишлар вакили Поль Кинг Ариене имзоладилар.

Бўлиб ўтган суҳбат чоғида Ўзбекистон билан Ғарбий Африкадаги Гана Республикаси ўртасида ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаш, иқтисодий, маданий, илмий-техник соҳаларда ҳамкорлик қилиш хусусида фикрлашиб олинди.

Ф. ЦАРПИЕВ,
Москва шаҳри.

(ЎзА).

• *Мактубларда дил изҳори*

ХАЙРИХОҲЛИК ЭЛЧИЛАРИ

ЮРТБОШИГА КЕЛГАН ХАТЛАРНИ ЎҚИБ...

Бизнингча, хат, мактуб баъзилар ўйлагандек бир парча қоғоз эмас — жонли вужуддир. У кимнингдир туйғулари, дил изҳорини қалбига жойлаб, кимгадир интилади. Уни кимдир не умидлар билан кузатиб қолган, кимдир не хаёллар билан кутиб олади. У ҳам қайғуради — кимнидир қайғуга солади, қувонади, кимнидир қувонтиради.

У кимгадир интилаётган экан, уни кимдир, қайлардадир кутаётган экан, демак, у қайсидир маънода ҳаётнинг қайсидир жиҳатларини ифода этишга масъул қилинган. Демак, у қалб билан қалб ўртасидаги элчи. Элчиларга эса ҳеч қачон бефарқ қарамайдилар.

Мана, қўлимизда Республикамиз Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримов номига битилган номалар. Улар мамлакатимизнинг турли бурчакларида, қўшни мамлакатларда яшаб, истиқомат қилаётган оддий инсонлар — «Ҳазрати фуқаро»дан келаётир.

Қилаётган ишинг атрофдагиларга маъқул тушган-тушмаганлигини билиш ҳар қандай одам учун қизиқарлидир. Айниқса, давлат раҳбарлари учун ўзи ўтказаётган сиёсатнинг жамоатчилик томонидан қандай қабул қилинаётганлигини билиш ниҳоятда муҳим. Немис мутафаккир шоири Иоган Гёте «Айнан бошқаларнинг хайрихоҳлигидан баҳра топган ҳолдагина ҳаёт нашъалидир», деб бежиз айтмаган эди.

«Бизнинг Нарпай томонларда ҳам Сизнинг мардона сиёсатингизни халқ чин дилдан қўллаб-қувватлаяпти. Мустақиллик барча нарпайликларнинг руҳини кўтариб юборган, десам ишонаверинг, — деб ёзади Оқтош шаҳар, Х. Жўраев номли кўча, 10-уйда яшовчи Холбек Бобожонов. У ўзи меҳнат қилаётган «Октябрь» жамоа хўжалигининг 4-бригадаси аъзолари жорий йилда пахтадан мўл ҳосил етиштирганликларини, бу йил насиб этса озод Ватан хирмонига муносиб ҳисса қўшажакларини таъкидлар экан, — Юртимизда тинчлик-осойишталик таъминланиши, ниҳоятда, муҳимдир. Бу мураккаб ишда сизга ишонамиз», — деб сўзини тугаллайди у.

— Ассалому алайкум, Ислом ота,—деб бошлабди ўз мактубини Усмон Юсупов тумани, Мичурин номли кўча, 7-уйда истиқомат қилувчи 6-синф ўқувчиси Нигора Ерматова. — Мен сизни Ватанимиз мустақиллигининг икки йиллик тўйи муносабати билан онажоним, отажоним, умуман, оила аъзоларимиз номидан чин дилдан муборакбод этаман. Биласизми, кеча бизнинг уйимизда қўшалоқ байрам бўлди. Республикамиз озодлиги эълон қилинган кун менинг туғилган кунимга тўғри келиб қолибди. Уйимизга йиғилганлар менга узоқ умр, бахт-саодат, озод юртимизга мустаҳкам мустақиллик, барқарорлик тилашди. Дастурхон устида сизни ҳам ёдга олишиб, узоқ дуо қилишди. Уларнинг айтишича, менинг бахтли бўлишим сизгаям боғлиқ экан. Мен ҳам ичимда сизни дуолар қилдим. Илойим ойим, дадам қатори сиз ҳам соғ бўлинг».

(Давоми 3-бетда).

● ЎЗБЕКИСТОН—ФРАНЦИЯ

ҲАМКОРЛИК УФҚЛАРИ КЕНГАЙДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Францияга ташрифидан сўнг икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик уфқлари янада кенгайди. Бухоро шаҳри ҳокими Убайдулло Носиров бу ҳақда қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Мамлакатимиз делегацияси таркибида мен ҳам бор эдим. Кўзга кўринган давлат арбоблари, тижоратчилар билан учрашганимизда уларга қадимий Бухоро ҳақида сўзлаб бердим. Франциянинг саноати ривожланган Бордо шаҳри билан Бухоро бирордарлашадиган бўлди. Парижнинг Сена райони савдо-саноат палатаси раиси Юбер Флао жаноблари билан Ромитан туманида қурилаётган ип газлама фабрикасини француз технологияси асосида жиҳозлаш, Бухородаги пойабзал фабрикасига эса мутахассислар юбориш борасида келишиб олдик. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш соҳасида ҳамкорлик қилиш ниятимиз амалга ошадиган бўлди. Шунингдек, Париждаги машҳур фармакология лабораторияси ёрдамида шаҳримиздаги дори ишлаб чиқариш заводида гиёҳлардан дори-дармон тайёрлаш ҳам йўлга қўйилади

Илҳом САФАР
ЎзА мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН: ИСТИҚЛОЛ ОДИМЛАРИ

"Халқ сўзи" ва ЎзА мухбирлари хабар қиладилар

ЯНГИЛИКЛАР * ФАКТЛАР * ВОҚЕАЛАР

ЧИҚИТНИ СОВУНГА АЙЛАНТИРИШДИ

АНДИЖОН ёғ-мой комбинати жамоаси «замонга боқиб иш юритиб, яна бир янги турдаги маҳсулот ишлаб чиқаришни йўлга қўйди.

КОРХОНАДА ёғ кислоталарини тозалаш чиқитидан икки хил олеин кислотаси олина бошлади. У автомобиль шиналарини тайёрлашда ишлатилади. Бундан ташқари «Анди-1» ва «Анди-2» дея номланган суюқ совун ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

ҚИШ ДАСТУРХОНИДА ЁЗ НЕЪМАТЛАРИ

ЯНГИЙЎЛ тумани аҳолиси қиш кунларида ҳам ёзнинг ноз-неъматларидан баҳраманд бўлишади. «Халқобод» ассоциациясининг маҳаллий «Соҳибкор» деҳқончилик фирмаси мева-сабзавот ҳосилидан компот, мураббо, салат, мармелад тайёрламоқда. 250 таноб майдондан олинган ҳосилнинг бир қисми дарҳол қайта ишланиб, қолган қисми қишга ғамланмоқда.

ҚЎЛИ ОЧИҚ ФЕРМЕР

БОҒДОД туманининг Хазиний номидаги жамоа хўжалигида ташкил этилган «Лочин» фермер хўжалиги халқ олқишига сазовор бўлмоқда

ЛУҚМОНЖОН Мустафоқулов бошлиқ фермер хўжалиги болалар боғчасини сут билан таъминламоқда. Бундан ташқари икки марта мол сўйилиб, Мозортон қишлоғида яшовчи ёлғиз кишиларга, кўп болали оилаларга «Мустақиллик» болалар боғчасига ва илғор теримчиларга бепул гўшт тарқатилди.

ИШОНЧЛИ ШЕРИК ТОПИШДИ

НАВБАҲОР туманининг «Янгиқўрғон» жамоа хўжалигида очилган «Қурувчи» кичик корхонаси Красноярск ўлкаси ишбилармонлари билан фойдали ҳамкорликни йўлга қўйди.

УЛАР ҳозиргача шерикларига 10 миллион сўмлик қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериб, эвазига қурилиш ашёлари келтиришди. Йил охиригача яна 20 миллион сўмлик маҳсулот жўнатилиб, шунга яраша қурилиш ашёлари келтирилади ва аҳолига арзон нархда сотилади.

«ЧАҚМОҚ» ЭРКАКЛАРГА КЎЙЛАК ТИКАДИ

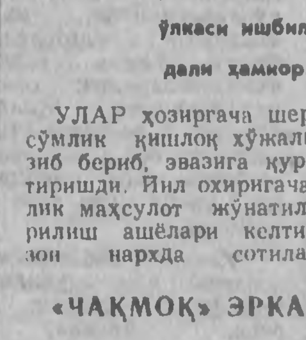

БУХОРО туманида У. Юсупов номли жамоа хўжалиги раҳбарлари ташаббуси билан ўзбек-италья қўшма корхонаси очилди. Эркаклар кўйлагини тикишга ихтисослашган корхонага асбоб-ускуна ва жиҳозларни Италиянинг «Карера» фирмаси келтириб берди. Маҳаллий аҳолидан 120 киши ишли бўлди. Ҳозир улар бир сменада 1200 та кўйлак тикишапти.

ҚИШЛОҚ АҲЛИГА ГАЗ ПЕЧКА

БОЁВУТ туманидаги « Шароф Рашидов номли жамоа хўжалигида «Юлдуз» кичик корхонаси иш бошлади.

ЯНГИ корхона дастлабки кунданоқ қишлоқ аҳолисига газ печка ва ғишт тайёрлаб беришга киришди. Корхона раҳбари Хайрулла Мансуровнинг таъкидлашича, бу ерда хом ғишт тайёрлаш йўлга қўйилади

ВОҚЕАЛАР

• **Обуна–94**

«Халқ сўзи»—Сизнинг газетангиз

Кекса отахон ҳассасини дўқиллатиб таҳририят остонасидан ҳатлади:

— Болам, Президентимизнинг пенсионерларга имтиёзлар бериш ҳақидаги фармони чиқибди газетингларда, бир дона беринг. Киоскаларда қолмабди-я. Бошқа газетларда кеч босилармиш...

Орадан икки кун ўтмасдан ўша отахон таҳририят дарвозасини яна тақиллатди:

— Газетингларда вазир кечаги фармонни шарҳлаб берганмиш, ҳеч жойдан тополмадим. Шу ерда бир танишиб чиқсам бўладими?

Бу қутлуғ макондан одамларнинг қадами узилмайди.

— Чет эллик ватандошларингизмиз. Мулоқотга келгандик.

— Газетингизга Амир Темур муборак бўлсин!

— Ёрдам сўраб, илинж билан келдик...

Телефонлар тинимсиз жиринглайди. Почтачи қизимиз кунлик хат ва телеграммаларни олиб учинчи қаватга аранг кўтарилади. Уларнинг барчасида бугунги кунимизнинг нафаси — орзулар, интилишлар, ҳаяжону армонлар...

Дарҳақиқат, уч йил давомида газета шаклланиб, ўз қиёфасига эга бўлди, аниқроғи, одамларнинг қалбига тобора чуқурроқ кириб бормоқда. Таҳририятга тез-тез қадам ранжида қиладиган отахоннинг гапида жон бор: Президент фармонлари, Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг қонун ва қарорлари дастлаб бизнинг газетада чоп этилади. Бундан ташқари, муштарий Ўзбекистон, МДҲ мамлакатлари ва жаҳон ҳамжамияти ҳаётига оид турли воқеа-ҳодиса ва хабарлар билан ҳам ўз вақтида танишиш имкониятига эга бўлади. Шунингдек, газетадан йирик олимлар, ҳуқуқшунослар, халқ хўжалиги ҳамма соҳаларининг етакчи мутахассислари чиқишлари, фан, адабиёт ва санъат оламининг ранг-баранг кўринишлари ўз инъикосини топади.

Мухтасар қилиб айтганда, муштарийни қизиқтирган бирор соҳа газета эътиборидан четда қолмайди. Тўғри, бозор иқтисодиёти жараёнини бардош билан бошидан ўтказаётган ўқувчиларимизга обуна баҳоси оғир туюлиши мумкин. Аслида халқ истеъмол молларининг ҳозирги баҳоси билан таққосланса, маънавий қадриятлар тикланаётганлиги, бу борада газетанинг беқиёс хизматлари ҳисобга олинса, обуна нархи у қадар юқори эмас.

Обуна баҳоси бу йил тубандагича белгиланди:

1 ойга — 1677 сўм
3 ойга — 5031 сўм
6 ойга — 10.062 сўм
12 ойга — 20.124 сўм.

Алалхусус, ҳозир газетхонга қоғоз нархининг «осмон»далиги ю, нашр харажатларининг мислсиз ошиб кетганлигини рўкач қилиб ўтиришнинг мавриди эмас. Уларга битта нирин каломимиз бор: «Халқ сўзи»—Сизнинг газетангиз, унга обуна бўлишни унутманг.

Долзарб мавзуда суҳбат

БАДАВЛАТ БЎЛИШ УЧУН... СОЛИҚ ТЎЛАШ КЕРАК

Ҳозир Ўзбекистон солиқ хизматининг асосий вазифалари қандай! Шу муҳим давлат идораларининг мустақил республикалар ўртасидаги алоқалари қайси йўлдан ривожланади! Ишбилармонлар солиқ ундирувчилар «қуршов»ида қолиб кетишмайдими!.. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги мухбирининг ана шу саволларига Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Бош солиқ бошқармаси бошлиғининг ўринбосари А. Абдуқодиров жавоб беради.

— Абдулла Мамасоатович, ҳозирги вазият мураккаблигига қарамай, мустақил мамлакатларнинг солиқ хизматлари ҳамкорлик қилишлари мумкинми? Агар мумкин бўлса, бу ҳамкорлик қандай ривожланади, биргаликдаги ҳаракатлар дастури мавжудми?

— Бундай ҳамкорлик мумкин ва зарур. Солиқ соҳасида бирор доира билан чекланиб қолиш мумкин эмас. Иқтисодий алоқалари мустаҳкам, жипслашиш, ўзаро манфаатли ва ишончли амалий ҳамкорлик зарур. Шу сабабли ноябрь ойининг ўрталарида Тошкентда Россия билан Ўзбекистон солиқ маҳкамалари ўртасида ана шундай ҳамкорлик тўғрисидаги битимнинг имзоланиши кутилмоқда.

Буни ҳаётнинг ўзи тақозо қилмоқда. Республикамизнинг Россия ва бошқа Ҳамдўстлик мамлакатлари билан иқтисодий алоқалари мустаҳкам. Бундай шароитда ишбилармонларимиз сармоясининг Россия Федерациясига, Россия ишбилармонлари сармоясининг Ўзбекистонга ҳаракатини кузатиб туриш жуда муҳимдир. Бу, биринчидан, икки марта солиқ олишни бартараф этиш учун зарур бўлса, иккинчидан, даромаддан солиқ тўлашдан бўйин товлашга йўл қўймаслик учун зарур.

Чунки ҳозирги вақтда ўзаро ҳисоб-китоб қилиш қийинлашгани сабабли Ўзбекистон ишбилармонлари Россиянинг турли минтақаларида ўз вакилларини сақлаб туришга мажбур бўлишяпти. Россия ҳисобларига қараганда, уларнинг сармояси жуда катта, айрим маълумотларга қараганда, миллиард сўмни ташкил этади. Шу маблағдан Ўзбекистон солиқ ундириши лозим бўлса ҳам, даромадни Россия Федерацияси олмоқда. Шу тариқа республикамиз бюджетига катта миқдордаги пул тушмай қолмоқда. Шу сабабли солиқ солишда иккала давлат манфаатларини ҳисобга олиш, ишбилармонликни ривожлантириш йўлига ғов қўймаслик учун Россиядаги касбдошларимиз билан келишиб олишимиз зарур.

Бу соҳада назорат идоралари ҳамкорлик қилмаса бўлмайди. Россия ва Ўзбекистон солиқ маҳкамалари ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик тўғрисида тайёрланаётган битим шу мақсадни рўёбга чиқаришга хизмат қилиши лозим.

— Битимда нималар кўзда тутилади?

— Биринчи навбатда солиқ тўловчилар ва уларнинг даромадлари тўғрисида маълумотларни айирбош қилиш, солиқ хизмати мутахассислари тажриба оширишни кўзда тутилади. Чунки иккала томоннинг ҳам бир-биридан ўрганадиган жиҳатлари кўп. Масалан, Россия солиқ хизматида нарх-наво ва экспорт-импорт операцияларини назорат қилиш яхши йўлга қўйилган. Бизда эса брокерлик идоралари ва биржалар фаолиятини назорат қилиш борасида яхши йўлга қўйилган.

Ўзбекистон ва Россия солиқ хизмати мутахассислари икки давлат ўртасидаги яна бир битим лойиҳасини муҳокама қилишяпти. Бу битим Ўзбекистон билан Россия ўртасида икки марта солиқ солишни бартараф этишни, шунингдек, солиқ солинадиган даромаднинг ягона миқдорини белгилашни, Россияга божхона тўловларини ва Ўзбекистонга олиб чиқиб кетиш учун солиқ тўлашни бекор қилишни кўзда тутади. Хуллас, бу ишимизни мувофиқлаштириш билан боғлиқ.

— Солиқ ундириш воситаси пухтами, у самаралими?

— Бизнинг тузилмамиз пухта қурилган. Унинг пойдеворини солиқ инспекцияси ташкил этади. У солиқ тўловчиларнинг ҳисоботларини қабул қилиб олади, иш кўрсатилгани тўғри тўлдирилганини текширади, маслаҳат беради, ундирилган солиқ миқдорини ҳисоблаб боради. Вилоят бошқармаларимиз маҳаллий инспекциялар ишини мувофиқлаштириб, бошқариб туради. Яқин орада иккита китобча чиқарамиз, улардан бири «Сизнинг солиқ тўловчи сифатидаги ҳуқуқларингиз» деб аталади. Иккинчисида корхоналарда ва ташкилотларда тафтиш ўтказиш, текшириш қоидалари келтирилади, солиқ тўловчиларнинг солиқ идоралари билан ўзаро алоқалари масалалари батафсил баён қилиб берилади. Бу китобчалар корхоналарга ва ташкилотларга бепул тарқатилади. Улар республикамизнинг ҳар бир фуқаросига амалий ёрдам бериши шубҳасиздир.

Ҳозирги вақтда республикада солиқ ҳақидаги маълумотларни тўплаш ва ўрганиш учун 14 та минтақа компьютер марказини ҳамда ҳисобчилар ва корхона раҳбарлари учун ўқув синфлари бўлган хизмат марказлари барпо этилмоқда. Улар бу йилнинг ўзидаёқ иш бошлайди. Хизматларнинг ҳаммаси текин бўлади.

Бу чора-тадбирлар айрим ишбилармонлар назаридан яширин қолаётган ва давлат учун жуда зарур бўлган маблағнинг республика бюджетига келиб тушишига хизмат қилиши керак. Солиқ тўловчилар даромадни яширишга уринишдан кўра шу даромаддан солиқ тўлаш фойдали эканини тушуниб олишлари лозим. Шундай қилишларига аминмиз. Тушуниб етмаганларга нисбатан эса шундай чоралар кўриладики, улар даромадларини яширишга ҳожат бормикан, деб ўйлаб қоладилар...

И. САФАРГАЛИЕВА, ЎзА мухбири.

ЮНЕСКО — ИНСОНПАРВАР ТАШКИЛОТ

ҚАДРИЯТЛАР ҲОМИЙСИ

Иккинчи жаҳон урушидан кейин дунёнинг бир-бирига зид икки тузумга ажралиши башариятни ядровий уруш остонасига етаклаб келди. Одамзотнинг ягона масканн — она заминга кутқу сола бошлаган хавф давлатлар, миллатлар, қитъаларнинг бирлашувини талаб қилар эди. Шундай қалтис пайтда халқлар ўртасида тинчлик ва тотувликни қарор топтиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг (БМТ) юзага келиши оламшумул воқеа бўлди. Орадан кўп вақт ўтмай, 44 та давлат вакиллари Лондонда тўпланиб, БМТнинг янги муассасаси — ЮНЕСКОнинг тамал тошини қўйдилар. Жаҳон миқёсида маориф, фан ва маданиятни ривожлантириш, осори-атиқаларни муҳофаза қилишга ихтисослашган мазкур ташкилотнинг низоми 1946 йилнинг 4 ноябрида кучга кирди. ЮНЕСКО қароргоҳи — Парижда. Бош директор ва ташкилотга аъзо давлатлар вакилларидан иборат котибият доимий ишчи орган ҳисобланади. Ушбу халқаро ташкилот аъзоси бўлган давлатларда ЮНЕСКО ишлари бўйича миллий комиссиялар тузилади. Йирик фан ва маданият арбоблари, давлат ва дипломатия вакилларидан иборат бу комиссия ўз мамлакатининг халқаро ташкилот фаолиятидаги иштирокини ўрганади, бош конференция сессиясига таклифлар тайёрлайди. БМТга аъзо давлатлар, низомга мувофиқ, ЮНЕСКОга ҳам аъзо бўлишлари мумкин.

Инсонпарварликни фаолиятининг бош мезони қилиб белгилаган мазкур мўътабар ташкилот салкам ярим аср мобайнида ер юзида тинчликни қарор топтириш, мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши кураш, аҳолининг тарихий обидалар, халқ оғзаки ижоди ва умум мулки бўлмиш санъат асарларини сақлаб қолиш, саводсизликни тугатиш борасида кўп ишларни амалга оширди. ЮНЕСКО улуғ зотлар юбилейлари ва буюк тарихий воқеаларни халқаро миқёсда нишонлашда ҳам ташаббус кўрсатиб келмоқда.

Ўтмишда санъатнинг ҳамма турлари гуллаб-яшнаган, кўҳна меъморий ёдгорликлари билан ташқи шуҳрат қозонган диёримиз шўро замонидаёқ ЮНЕСКОнинг эътиборига тушган эди. Шу сабабдан 60-йилларда Тошкентда ер ости сувларини, Самарқандда эса Ўрта Осиёнинг Темурийлар даври санъатини ўрганишга бағишланган йирик халқаро анжуманларни ташкил этишда ЮНЕСКО бош-қош бўлди. Ҳозиргача ҳам бу ташкилот республикамизда халқаро илмий-маданий тадбирлар ўтказишда ўз ҳиссасини қўшиб келяпти. Жумладан, бобокалонимиз ҳазрати Аҳмад Яссавийнинг таваллудига 950 йил тўлиши муносабати билан ЮНЕСКО 1993 йилни «Аҳмад Яссавий йили» деб эълон қилди. Яқиндагина эса республикамиз пойтахтидаги «Туркистон» саройида шу табаррук санага бағишланган халқаро илмий-маданий анжуман бўлиб ўтди.

Шу йил 26 октябрь куни Лондонда Ўзбекистон томони ЮНЕСКО низомига имзо чекди. 29 октябрда эса ташкилотнинг Париждаги қароргоҳида мамлакатимиз байроғи илк бор кўтарилди. Ўзбекистон ЮНЕСКОга 180-аъзо бўлиб қўшилди. Шу муносабат билан ташкилот Бош директори Федерико Майор Ўзбекистон делегацияси аъзоларини қабул қилди. Суҳбат чоғида Самарқанд, Бухоро, Хива каби қадимий шаҳарлар юбилейларини ўтказишда, шунингдек, бу ердаги тарихий обидаларни сақлаш ишларида ЮНЕСКОнинг фаол қатнашиши таъкидланди. Келаси йил ЮНЕСКО томонидан Мирзо Улуғбек таваллудининг 600 йиллигига бағишлаб халқаро тадбирлар ўтказишга келишилди. Бундан ташқари, республикамиз вакилларининг ташкилот котибиятига ишга жалб этилиши, ЮНЕСКОнинг жаҳон миқёсида ўтадиган тадбирларида Ўзбекистоннинг иштирок этиши масалалари ҳам муҳокама қилинди. Булар ҳамкорлик йўлидаги дастлабки одимлар, албатта. Эндиликда — Ўзбекистон мустақил давлат сифатида ташкилотга тўла ҳуқуқли аъзо бўлгач, ўртадаги ҳамкорлик алоқаларининг янги ва янада самарали босқичга кўтарилиши шубҳасиз.

Ғулом МИРЗО, ЎзА мухбири.

Жаҳон 24 соат ичида

ЕВРОПА ИТТИФОҚИ ШАРТНОМАСИ КУЧГА КИРДИ

Европа ҳамжамиятига аъзо бўлган мамлакатларнинг Европа иттифоқини тузиш ҳақидаги Маастрихт шартномаси шу йил 1 ноябрдан кучга кирди. Шартноманинг асосий мазмуни шундаки, уни имзолаган давлатлар ташқи сиёсат ва хавфсизлик соҳаларида, келгусида эса умумий мудофаа масаласида ягона сиёсат юргизадилар.

Шартномада 1999 йилда ягона Европа банкини тузиш ва умумий ягона валютага ўтиш ҳам кўзда тутилган. Эндиликда ҳужжатни имзолаган мамлакатлар аҳли «Европа фуқароси» ҳисобланади ва улар шартномага кирган исталган мамлакатда яшашлари мумкин.

ЁШ МУСТАҚИЛ РЕСПУБЛИКАЛАРГА ЁРДАМ

Япония ҳукумати собиқ СССР ҳудудида вужудга келган ёш мустақил республикаларга ёрдамнинг илк босқичини амалга оширишга киришди. Япония халқаро ҳамкорлик агентлигининг (ХҲА) хабар беришича, жорий йилнинг октябрь ойидан 1994 йилнинг мартигача бу мамлакатлардан 100 нафар мутахассис Японияга бориб, бозор муносабатларига ўтиш учун зарур амалий ва назарий билимларни эгаллайди.

ХИТОЙ ОЛИМЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Хитой олимлари «Токамак» туркумидаги термоядро реакторини бошқарув системасини яратди. «Чайна дейли» газетасининг хабар беришича, бу ишланма хитойлик ва чет эллик махсус мутахассислар томонидан юқори баҳоланади. Яқин кунларда дастлабки синовлар бошланади. Ҳозирча бундай қурилма Россия, Франция ва Японияда мавжуд эди. Хитой «Токамак» туркумидаги энг йирик қурилмани Россиядан олган, унинг эвазига 16 миллион долларлик компьютер, [illegible] пўллари берган эди.

ЭРОН ЯДРО ДАВЛАТИГА АЙЛАНАДИ

Эрон яқин беш йил ичида ядро қуролига эга давлатга айланади. Американинг «Ю. С. Ньюс энд уорлд рипорт» ҳафталиги янги хабарлар манбаига асосланиб шундай хабар тарқатди. Журналнинг таъкидлашича, Эрон ядро қуроли ишлаб чиқариш билан боғлиқ бир неча лойиҳаларни амалга оширишга жорий этишга қарор қилган.

ЯН КЕМПБЕЛЛ — ИСЛОҲОТЧИ

Европа иқтисодий ҳамжамияти томонидан юборилган америкалик мутахассис Ян Кемпбелл Қирғизистон Бош вазирининг иқтисодий масалалар бўйича маслаҳатчиси этиб тайинланганди. У Қирғизистоннинг иқтисодий мустақил давлатга айланиши учун барча имкониятларни ишга солиш, деб ҳисобламоқда.

— Мен ҳозир аниқ вазифалар билан бандман. Ўтган бир йил ичида муҳим лойиҳалар ва таклифларни ўрганиб, уларга тадбиқий баҳо бериш билан шуғулландим, — деди РАТА—ТАСС мухбири билан суҳбатда Ян Кемпбелл. — Италия фирмалари билан Бишкекдаги электр станциясини қайта қуриш учун [illegible]. Буюк Британия фирмалари билан Бишкекдаги «Манас» аэропортини [illegible] эришишга [illegible]. Мен Қирғизистон иқтисодиётини ривожлантириш [illegible], — деди у.

• ТУРМУШ МАРОМИ

ЎЗБЕКИСТОНДА ЯШАШ ОСОН ВА ХАВФСИЗ

БУ БОР ГАП

Деярли ҳар йили таътилни Тошкентда ўтказаман. Ҳақиқатан ҳам эркин ҳис қиламан ўзимни: тўкин-сочин бозорларни айланаман, тошкентликлар билан суҳбатлар қураман. Кечқурун маҳаллий газеталарни ўқийман. Газетхонлик ҳам эринмасдан асрайди, ҳам айрим воқеаларни таққослаш, таҳлил қилиш имконини беради. Москвада юз бераётган воқеалар ундан минглаб чақирим узоқда ҳам акс этади, деган эски ақида бор. Тошкент ҳам бундан мустасно эмас.

Ўзбекистон пойтахтида Россия пойтахтида бўлиб ўтган исён хусусида турли-туман фикрларни эшитдим. Бу воқеага ҳар ким ҳар хил қаради. Айримлар дастлаб анча ваҳимага тушишганини, исён бостирилганидан кейингина енгил тортишганини айтишди. Исён бостирилди, аммо, нимаинг эвазига бостирилди, деб хитоб қилади бошқалар. Кўпчилик исённи эски тартибга қайтишга уриниш, деб баҳолайди. (Ўзбекистон аҳли эски тузумга қайтиш тарафдори эмаслигини алоҳида қайд этишим лозим). Аммо исёнчилар жамиятда тартиб ўрнатиш тарафдори эди, деб уларга хайрихоҳлик билдирганлар ҳам йўқ эмас. Баъзилар эса Оқ уйни ишғол қилиш — жамиятнинг конституцион асосларига тажовуз деб ҳисоблашади. Тошкентлик эски танишимнинг гапига қараганда, «кучли президентлик ҳокимияти амалини диктатура ўрнатиш эмас, демократияни ҳимоя қилиш, деб баҳолаш керак. Демократик ислоҳот ўтказишнинг бошқа кафолати йўқ. Аммо, Борис Ельциннинг рақиблари Дума сайловига қатнашишга тайёрланиб, қонун чиқарувчи олий органга кириб олганлардан кейин яна эски ҳушкларини бошлашлари ҳам мумкин».

Ўзбекистонликлар Москвадаги фожиавий воқеалардан чиқарган энг муҳим хулоса шундай: «Ўлкамиздаги барқарорлик ва осойишталикни қадрлашимиз ва асрашимиз зарур. Қайси миллатга мансублигимиздан қатъий назар ҳар биримиз сабр-бардош, тотувлик ва аҳиллик намунасини кўрсатишимиз керак. Ҳозир ёр фарзандларидек дўст бўлиб яшашимиз айниқса муҳим. Дастурхонимиз мўл-кўл бўлиши учун яшаш, диёримиздаги тинчлик ва осойишталикни асраш ҳар бир кишининг бурчидир» («Вечерний Ташкент», 1993 йил 5 октябрь).

Мен бу хабарни Ўзбекистон сиёсатининг байналмилал жиҳатларининг кўриниши, деб тушундим. Хўш, бу сиёсат тарафдорлари нималарни хоҳлайдилар? Улар [illegible] бўлишини хоҳлайдилар. Осойишта ва мувозанатли сиёсатнинг раҳбарлик қонун олдида жавоб бериш муҳим. Москва галаён қўйнида қолган бир пайтда Тошкент келгусида гуллаб-яшнаш учун қадамба-қадам мумкин қадар кўпроқ имкониятларни қўлга киритмоқда. Бу имкониятлар тинчлик ва осойишталикнинг барқарорлигига бевосита боғлиқдир. Бу — оддий гап. Ҳозирги вақтда ҳамма жойда нефть қазиб чиқариш камайиб кетмоқда. Ўзбекистонда эса, бу кўрсаткич 1993 йилнинг биринчи чорагида 9,4 фоиз ошди. Кўпгина кўрсаткичлар ҳам кўпайди, айниқса енгил саноатда ўсиш 17 фоизни ташкил этди. Ўзбекистон ишлаб чиқаришни кўпайтиришда МДҲдаги кўпгина мамлакатларга нисбатан ишлаб чиқариш 50-60 фоиз камайиб кетди.

Ўзбекистон иқтисодиётининг ҳақидаги аниқ маълумотлар ҳам республика халқининг меҳнатдаги сабр-бардоши ва ғайратини ифодалашга қодир эмас. Бу бой заҳиралар ҳақида гапирганда, нефть ва олтин [illegible]. Пахта, мис, стратегик хомашё, энергетика ресурслари, илмий салоҳият ва бошқалар, деҳқончилик, ҳунармандчилик, мавжуд маданий ёдгорликлар бой салоҳият имкониятларининг оламшумул аҳамияти — буларнинг ҳаммаси Ўзбекистон Шарқдаги энг бой мамлакатлар қаторига чиқиб олишига қодир, дейиш учун асос бўла олади.

Ҳозир Ўзбекистондаги ҳолатни қуйидагича тавсифлаш мумкин: Америка, Япония, Туркия ва бошқа ўрта фирмаларнинг хомашё ресурслари маҳаллий бозоридан фойдаланиш ҳуқуқи учун пойгаси [illegible] валюта билан тўлдирилди [illegible]. Умуман Ўзбекистон, шубҳасиз, [illegible].

Иттифоқни қайтадан тиклашга даъватлар хоҳишдан бошқа нарса эмас. Иқтисодий жиҳатдан айрим [illegible]. Шу сабабли, Россиядаги, шунингдек, ундан ташқаридаги кўп халқлар бирор иқтисодий шаклдаги иттифоққа интилмоқда. СССР парчаланиб кетганидан кейин юз берган оғир шароит шунга даъват этмоқда.

«Рубль маконидан рубль зонасига тезроқ ўтсак эди», деди Евгений Тен («Бирживой вестник Востока», 39-сон, 1993 йил, 24—30 сентябрь). Россия рублининг қиймати чайқов бозорида тобора кўтарилиб, 1961—92 йиллар намунасидаги рублга нисбатан икки баравар ошиб кетганида мен Тошкентда эдим. Россиянинг янги пули ёнингизда бўлса ўзингизни анча бадавлат ҳис қиласиз. [illegible]

Ўзбекистонга мамлакат тараққиётининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиб, бозор иқтисодиётига ўтиш концепциясини ишлаб чиқиш ва уни амалга ошириш масаласи туради. Президент Ислом Каримовнинг иқтисодиёт сиёсатининг устун туриши керак, деган ақидаси асосида иш олиб борилаётганини ҳам таъкидлаш лозим. Бундай шароитни Москва орзу қилади, холос. Ислом Каримов модели ҳуқуқ ва давлатнинг ўзи ҳам тартибга солувчи куч сифатида тадрижий ёндашув йўлларининг мустаҳкамловчи модели. Ўзбекистон Президенти давр руҳини аниқ ҳис этиш зарур, деб ҳисоблайди. [illegible]

1966 йилги зилзила Тошкентни вайрон қилди. Иттифоқ Ўзбекистон пойтахтини тиклашга ёрдам берди. Мустаҳкам ҳамкорлик сақланиб қолмоқда. Ўзбекистон чиқарган нефтнинг 60—65 фоиз маҳсулот Россия билан боғлиқ. Лекин Тошкентда бир фикрни қайтадан эшитмоқдаман: тўғри келадими ёки бўлди давлат тарафдорларининг собиқ [illegible]

[illegible] бирор ишлар ҳал қилинмаган. Россия ва Ўзбекистон ўртасидаги иқтисодий муносабатлар тўғрисидаги [illegible] «Ўзбекистон — бозор мунособатлари сари ўтишнинг ўзига хос йўли» китоби, БМТ Бош Ассамблеясининг 48-сессиясидаги нутқи, журналистлар билан учрашувларда ҳам эълон қилинган. [illegible]

— «Мен узоқ, жуда узоқ вақт Президент бўламан», — деди у ҳазил аралаш, фақат бирор масалада [illegible] давлатнинг кучли ва бозор муносабатларида эмас, балки АҚШ, Европа ва Осиё савдо-саноат доиралари ва кичик [illegible] улар ўзбекистондаги [illegible] турадилар. Бунинг устига кўпинча ана шу ҳаракатларнинг ўзи «хол қўймоқда». Яқинда музейдан қадимий Хоразм давлатининг нодир тангаси ўғирланиши билан боғлиқ жанжал бошланди. Элдор Ҳақгўйнинг бошчилигида «Эрк» ишлар бошқармасининг таъсирига мувофиқ музейнинг ҳуқуқий ва ҳатдан муҳофазасизлигидан фойдаланиб, амалга оширилган. («Вечерний Ташкент», 1993 йил 24 сентябрь).

Мухолифат устида Тожикистон омили қиличи ҳам осилиб турибди. Тожикистондаги хунрезлик «ақидапараст», «демократ» тарзидаги сўзларни (шу сўзларнинг Ўрта Осиёда тушуниладиган маъносини) ифодалаш учун лавҳага айланди. «Демократик ислом тўдаси» деган атама ҳам пайдо бўлди. Бу атама оммавий тарзда ёйилиб кетаётган [illegible].

Москвада эса анча мураккаброқ. Тошкентликлардан бири кўпгина гап кўлаётган ташвиш сабабларини ўртоқлашиб, менга бундай савол берди: «Нахотки, Москвадагилар сиёсатчилар демократлар сафсаталаридан ва меъёрсиз демократиялардан қийналган бўлишса. Ахир, Россия келажаги учун ҳаётий муҳим муаммолар ҳал қилинмаёт кетиптими».

Россиядаги ҳаби Ўрта Осиёда ҳам демократик ҳаракатлар моҳиятини турлича талқин қилишаётганлар бўрамиз. Демократиянинг бирдан бир андозаси ҳақида тушунча йўқ. Кўп нарса турмуш тарзига, анъаналарга, урф-одатларга, ниҳоят демократия тўғрисидаги эски тасаввурларни онгли равишда тўхтамизлар ҳам бор. Ўзбекистоннинг кишилари ўз ғайратлари билан ўзларини демократлар деб аташди. Улар олтинчи ва [illegible] ҳимоя қилувчи [illegible].

Ҳафтанома тожик «демократ»ларидан бири — Шодмон Юсупов барча руҳоний ташкилотлар гаровга олинган деб эълон қилиб, уларнинг Тожикистондан оммавий равишда жўнаб кетишига сабаб бўлганини маълум қилди.

Ҳудбин мухолифатчилик фуқаро жамиятига қарама-қарши турибди. «Афсуски, «Бирлик» ва «Эрк» ўзбек миллий демократик ҳаракатлари ўзлари тўғрисидаги мавзуларда ҳам ўз ғоялари ва тарафдорлари Руслан Линев, — деб таъкидлади. — Таркиби ва ривожига улар бир миллий вакиллардан иборат бўлиб, фаолиятлари эса русларга қарши йўналтирилган эди. Мусулмон оммидан фойдаланишга ҳаракат қилинди. Бу омилдан шундай ҳолатда фойдаланиш лозим, ўзбек [illegible]. Россия ҳадетлари ва либерал демократлар ўзбек-иқтисодий доираларидаги ҳамкорликлари [illegible].

«Мен узоқ, жуда узоқ вақт [illegible]», — деди у. [illegible] («Труд», 1993 йил 15 сентябрь).

Йиллар ўтиб, бозорги ўзбекистонликлар билим даражаси ошганини унутиб қўйдик. XX аср тарихига ҳам томондан қарамайлик, ҳамма жойда сўнгги ўн йиллик дамлакат маданият даражаси мисли кўрилмаган натижаларни ҳис қилишди.

Афсуски, Ўзбекистон кийимлари фасадида ўзгаришлар билан ҳозир ҳам кўп кишилар йўқ. Ҳолбуки, бу ерда мусиқа, театр, кино ёки рангтасвир — ҳамма нарса ўзгариб кетган. Уларнинг инсоний таъсирини ҳал этиб бўлмайди. Акс ҳолда 21 мамлакат ижодий жамоалари қатнашган «Театр: Шарқ-Ғарб» биринчи халқаро фестивали Тошкентда ўтишини бошқача изоҳлаш мумкин эмас. Инглиз ёзувчиси Киплингнинг Шарқ билан Ғарб ҳеч қачон қўшилмайди, деб башорат қилишига қарамай, Шарқ билан Ғарб Тошкентда учрашди.

Бундан ташқари, Тошкент ҳозирги даврга хос бўлган айрим белгиларга эътиборлилиги билан қараётганини менга кучли таъсир қилмоқда. Кўпгина кўчалар, шоҳ кўчалар ва йўллар Россия адабиёти, шунингдек, илм-фан, ҳарбий соҳа арбоблари: Карамзин, Алексей Толстой, Туркистон ҳарбий округига қўмондонлик қилган генерал Петров каби кишилар номи билан аталган эди. Шу номлар сақланиб қолинди. Аввалгидек, чиройли Пушкин кўчаси Тошкент марказидан ўтади. Ўзбекистонликлар Москвадаликлардан фарқли равишда Горький номини бериладиган йўқ: унинг номи берилган майдон, метро станцияси сақланиб қолган. Гоголнинг Тошкентга ҳеч қандай алоқаси бўлмаган. Гоголь номидаги хиёбон эса ўзбекча услубдаги янги бинолар билан ажойиб равишда тўлдирилган машҳур Олой бозорига олиб боради. Бу бозорни Гоголь таърифлаган Сорочинск ярмаркасига ўхшатаман.

Ун минглаб тошкентликлар қатори менинг қариндошларим ҳам ўзбек тили рус тилини қисиб чиқаришини истилмайётганини айтишмоқда. Айни пайтда кўп одамлар «Давлат тили» тўғрисидаги қонун ҳақида турли тахминларни айтишмоқда. Бу қонун жамиятни жипслаштирувчи омилга айланади, ажратувчи эмас. Рус тили мақоми тўғрисида нима дейиш мумкин? МДҲ сиёсат арбоблари бирдамида музокара олиб боришмоқда.

Шу билан бир вақтда маъмурият мамлакатда ва идоралар, айниқса, Тошкент шаҳри корхоналарида «давлат тилини жорий этишда» муайян қийинчиликларга учрамоқда. Русийзабон аҳоли сўроқлаш ишларини ташкил этаётган кишилар учун алоҳида дастурлар [illegible] тузилган, бошқа ўзбек тилини ўрганиш дастурлари, курсларнинг анчаси тузилган. Россиядан жатлар тайёрлаш намуналари мавжуд. Лекин кўп одамлар буларнинг ҳаммасига фойда бермоқда. Бироқ маъмурият эса вақтни бой бермасликка даъват этмоқда. Давлат тилини ўзлаштириш учун бир неча йил муҳлат берилган.

Бу ердаги вазият Болтиқбўйи мамлакатларидаги вазиятдан бутунлай фарқ қилади. Ўзбекистон маъмурияти ҳеч кимнинг ҳуқуқларига қадр-қимматига камситилишига йўл қўймасликка ҳаракат қилмоқда. Болтиқбўйига қараганда Ўзбекистондаги аҳвол анча яхши, деб ҳисоблашади. Агар Ўзбекистондаги рус тилини шу мамлакатда яшайдиган 120 дан ортиқ миллат ва элат вакиллари билан, шунингдек, бошқа МДҲ давлатлари ҳалқлари билан алоқа воситаси деб қараса, у ҳолда ўз миллий ва маданий дунёқараши билан жуда кўп нарса берилади.

...Москвадан Тошкентга афсонадагидек тез учиб бориш эндиликда жуда қийин бўлиб қолди. Самолёт патасининг қиймати катта илмий ходимнинг уч ойлик маошига тенг. Бошқача қилиб айтганда, катта илмий ходимнинг имконияти темир йўлда XIX аср суръатида соатига эллик километр тезлик билан юришга мос келади. Лекин йўлда томоша қилишга арзийдиган нарсалар бор. Қозоғистонда поезддаги кишилар, пайдо бўлади келишади. Самарада эса нисбатан арзон шоколад сотиб олиш мумкин. Баъзида баравара баъзида эса: «Биллур керак эмасми?» деб сўрайдиган ўзгалар сабаб энгишлаш ҳуқуқи билан бўладиган биллур бор. Шиша заводида ишлаётганлар иш ҳақини «бахтли» кунга етиб келишини, иш ҳақи ўрнига гулдонлар, қадаҳлар, қандилар олишади. Сўнгра олиб-сотарлар қатнайдиган поездларга чиқиб, уларни сотиш билан шуғулланишади.

Ўзбекистон одамлари бир неча ойда маош олаётган мамлакатлар қаторига кирмайди. Тошкент хунук томонларни эмас, балки энг яхши анъаналарни мерос қилиб олишни, нисбатан алоқаларни айлантиришни ифодамасликни хоҳлайди. Биз Тошкентга келажак нуқтаи назаридан ҳам қарашимиз керак. Келажак ҳақида ўйланиб, ҳамма гап ўшанга бориб тақалади. Бўлишини ҳозир олдиндан айтиб бўлмайди. Хавфсизлик шароитида яшаш ўзи нима? Бу кўпчилик энишш демакдир. Агар жамият хавфсизлигини ва кўпинча хавфли бозор ва бошқа ерларга боришга ҳам, ўйлар, шундай танловдан кейин, хавфсизлик ва унинг ҳам ўзбек этилиши. Хавфсизлик халқлар учун энг яхши хизматдир. Масалан, Тошкентда 1993 йилнинг сентябрь ойида жиноятларнинг 79 фоизи очилди. Демак, бу ерда яшаш осон ва осойиштадир.

Аванес МЕЛИКЯН, «Независимая газета»нинг 1993 йил 2 ноябрь сонидан.

БОБУР ЮРГАН ЙЎЛЛАРДАН...

Ҳусайн Бойқаро қабр-мақбарасидан ана шу сағана тошигина қолибди...

Бобур номли халқаро илмий экспедиция шу йил 22 июлдан 13 сентябргача навбатдаги сафарда бўлиб, 20 минг километрга яқин масофани автомобилда босиб ўтди. Афғонистон, Эрон, Покистон ва Ҳиндистон ҳудудларида ҳамюртимиз Бобурмирзо ва бобурийлар барпо қилган тарихий обидалар зиёрат қилинди, ўрганилди ва керакли маълумотлар тўпланди. Кутубхоналарда, музейларда, дўстлик жамиятларида ва рўзнома таҳририятларида учрашувларда мустақил Ўзбекистон давлати, халқимизнинг бой тарихи, республикамиз Президенти И. А. Каримов олиб бораётган ички ва ташқи сиёсат ҳақида, халқимизнинг ўтмиши, ҳозири ва келажаги тўғрисида тарғибу-ташвиқ ишлари олиб борилди. Бобомиз Заҳириддин Муҳаммад Бобур Андижонда таваллуд топганлиги, Фарғона вилоятининг ҳокими бўлганлиги, унинг «улуғ мўғул» эмас, «улуғ ўзбек» эканлиги мумкин қадар уқдирилди.

Бу галги илмий сафаримиз машҳур алломалар шаҳри, собиқ Хуросон давлатининг пойтахти Ҳиротдан бошланди.

Дастлаб Ҳирот вилоятининг ҳокими Амир Исмоилшоҳ қабулида бўлиб, унга сафаримизнинг мақсад ва вазифалари ҳақида гапириб бердик. Бизни ҳурмат-эҳтиром билан ташқи ишлар бўлими меҳмонхонасига жойлаштиришди. Ҳарбий лавозимдаги Анвар соҳиб бизга бириктириб қўйилди. Форс-тожик адабиёти классиги Абдураҳмон Жомий, Хўжа Абдулло Ансорий қабр-мақбараларини, Навоий, Ҳусайн Бойқаролар томонидан таъмирланган жомеъ масжид-мадрасасини, Ихтиёриддин қалъасини зиёрат қилдик. Ғазал мулкининг султони Алишер Навоийнинг деворлари ўпирилган, сағана тошлари синиб, борар йўлларини ўт босган мақбараси ёнида тиловат қилдик.

Бу улуғ инсон сағанасининг шу ҳолатга тушиб қолганлиги қалбларимизни ларзага солди. Ўзбек халқининг илмпарвар султонларидан бири, шоир Ҳусайн Бойқаро мақбарасини сафаримизнинг иккинчи куни ҳиротлик тарихчи олим Анвар Мавлавий ёрдамида аранг топдик. Хуросон давлат ҳукмдорининг қабри ҳазрати Навоий хобгоҳидан 250—300 қадам нарида жойлашган экан. Минг афсуски мақбарадан биргина қабр тоши қолибди, холос.

Ҳирот шаҳри ва унинг атрофидаги Бобур Мирзо қадами етган эътиборга сазовор жойларда бўлиб керакли маълумотлар тўпланди, кино, видео, фото тасвирлар олинди.

Ҳирот ҳокими Амир Исмоилшоҳ билан иккинчи учрашувда Алишер Навоий, Ҳусайн Бойқароларнинг қабр-мақбараларини биргаликда таъмирлаш йўл-йўриқлари келишиб олинди. Шунингдек, Афғон урушида бедарак йўқолган ўзбек жангчиларининг рўйхатини топширдик. У киши бу борада имкон қадар ёрдам қилишга ваъда берди.

Ашгабад орқали Эроннинг Машҳад шаҳрига бордик. Тус шаҳрида оламга машҳур «Шоҳнома» асарининг муаллифи Абулқосим Фирдавсийнинг шарқона услубда яратилган ниҳоятда гўзал қабр-мақбарасини зиёрат қилдик, таниқли инглиз олими, «Бобурнома»нинг таржимони Уилям Эрскиннинг «Эрон ва Бобур» китоби, шунингдек, бобомиз Амир Темур ҳақида яратилган асарлари билан танишдик. Заҳириддин Бобурнинг Эрон давлатида жуда оз фурсат бўлишига қарамасдан шундай катта китоб ёзилгани ва унинг форс тилида еттинчи марта нашр қилинганини қувонарлидир.

Кветта, Мўлтон ва Лоҳур Покистоннинг йирик шаҳарларидан ҳисобланади. Лоҳур давлат миллий музейи директори, профессор Сайфур Раҳмон, бобуршунос Ошиқ Муҳаммадхон Дурроний ва бошқа олимлар билан суҳбатларимиз экспедиция аъзоларининг бир умр ёдидан чиқмаса керак.

Покистон халқининг Бобур ва бобурийларга ҳурмати баланд. Сулола ҳақида инглиз ҳамда урду тилларида кўплаб китоблар чоп этилибди. Бахтли тасодиф туфайли Лоҳурда Бобур ҳақидаги янги видеофильмни томоша қилдик ва Андижонга олиб келишга муваффақ бўлдик.

Ҳиндистонга ўтиш бироз қийин бўлди. Чегарадагилар автомобиль билан ўтишимизга аввалига рухсат беришмади. Деҳлига (500 км) таржимон Аҳмад Қосимов иккимиз поездда бориб, Ўзбекистон давлатининг Ҳиндистондаги консули ёрдамида Ҳиндистон Ташқи ишлар вазирлигига чиқдик. Чегарада экспедиция аъзоларининг вақти бекорга кетаётганлигини айтиб, сафаримиз моҳиятини тушунтирганимиздан сўнггина Бобур бобомизнинг учинчи юрти ҳисобланган заминга ўтиш насиб этди.

Амритсар шаҳри орқали Панипатга етиб бордик. Оператор шаҳардан тўрт чақиримча наридаги Бобур билан Иброҳим Лўдий бошлиқ аскарлар тўқнашуви акс эттирилган ўйма расм-чизмаларни тасвирга туширди. Шу жангда ҳалок бўлган ҳамюртларимизни хотирлаб, тиловат қилдик. Комплекс деворига «Бобур билан Иброҳим Лўдий ўртасидаги жанг Ҳиндистон тарихида катта ўзгариш ясаган» деган ҳаққоний эътироф қайд этиб қўйилгани бизда чуқур таассурот қолдирди.

Ўша куни кечки пайт Деҳлини манзил тутдик. Ўзбекистоннинг Ҳиндистондаги консули Аҳмаджон Луқмонов ҳузурида бўлиб, дастлабки таассуротларимиз билан ўртоқлашдик. Ҳиндистон давлати ҳудудида бажаражак вазифаларимиз борасида фикрлашиб, маслаҳатлашиб олинди.

Эртаси куни Ҳиндистон Ташқи ишлар вазирлигида расмий қабул маросими бўлди. Мустақил Ўзбекистон давлатининг келажаги ҳақида, бобурийлар тўғрисида мулоҳазалар айтилди. Дорилфунун, кутубхона, миллий давлат музейи, рўзномалар таҳририятларида, Ўзбекистон-Ҳиндистон дўстлик жамиятида ўтказган учрашувларимиз жамоатчиликда катта қизиқиш уйғотди. Қомус асар «Бобурнома». Бобур девони ва бобурийлар фармонларининг қўлёзма нусхалари билан танишиб, уларни кино, видео, фото лавҳаларга туширдик. Бобур ҳақида олти қисмдан иборат видеофильм яратиш ҳақида Гопал Мисра (Индия компанияси) билан шартнома тузилди. Фильмнинг уч қисми Ўзбекистонда, уч қисми Ҳиндистонда олинадиган бўлди.

Алишер Навоий мақбараси...

Жамна дарёсининг чап қирғоғидаги Бобур яратган Зарафшон — Ором (Ром) боғи, у улуғ инсон яшаган уйлар ҳамон сақланиб қолган. Бобурнинг жасади вақтинча сақланган пастки хонадон ва харобага айланган аввалги мақбарасидан тупроқ олиниб, уни шу йил 5 октябрь куни жамоатчилик иштирокида Андижондаги Бобур боғида қад кўтарган рамзий қабр-мақбарага қўйилди.

Бобур номли халқаро илмий экспедиция автомобилда сафарга чиққанлиги ҳақидаги хабар матбуот ва радио орқали Ҳиндистон жамоатчилигига ҳам етиб борган экан. Шунинг учунми, Ҳайдаробод шаҳридаги қадимий Саларжанг музейи раҳбари, доктор Гехлат жаноблари, шу музей қўлёзмалар бўлимининг мудири, профессор Раҳматулло Алихон ва бошқа олимлар бизни жуда яхши қарши олишди. Бу ерда «Бобурнома» ва Бобур девонининг туркий забон қўлёзмалари сақланар экан. Амир Темур ва бобурийлар шажарасининг йирик-йирик вакиллари суратларидан фотонусхалар олишга муяссар бўлинди. Музей ходимлари Бобур қўлёзма асарларининг микрофильм нусхасини олиб, бизга жўнатишга ваъда бердилар. Эртаси куни жаноб Гехлатнинг шахсан ўзи бизни шаҳардан 30-35 чақирим узоқликдаги Қутбишоҳ қалъасига олиб бориб зиёрат қилдирди ва қалъанинг тарихини батафсил сўзлаб берди.

Ҳиндистон бўйлаб сафаримизнинг энг қувончли воқеаларидан бири Бобурийлар авлоди Лайло Уммахони ва унинг ўғиллари Зиёвиддин, Маснхуддин Тусийлар билан учрашувимиз бўлди. Табаррук хонадонда меҳмон бўлиб шу нарсани англадикки, улар аждодларига нисбатан ўз эътиқод ва садоқатини сақлаб қолишган. Заҳириддин Муҳаммад Бобурдан тортиб то ўзларигача бўлган шажараларини яхши билишар экан. Биз бу оила аъзоларини Андижонга таклиф этдик.

Жайпур шаҳрида Акбаршоҳ томонидан қурдирилган кўл ўртасидаги қаср ва Амир қалъани кўриб бобурийлар яратган шарқона услубдаги тарихий меъморчилик обидаларига яна бир бор тасаннолар айтмаган иложи йўқ эди.

Шу куни меҳмонхонадаги телевизорда «Ҳиндистон тарихи» номли кўп серияли видеофильмнинг Шоҳ Акбарга бағишланган қисми намойиш этилди. Фильм мазмунидан ҳинд халқининг улуғ бобомиз Бобур ва унинг аждодларига хайрихоҳлиги сезилиб турибди. Демак, Бобурийлар мавзуи Ҳиндистон олимлари, ёзувчилари, киночилари диққатини ҳамон ўзига тортиб келаяпти экан.

Бобомиз Бобурнинг қадами теккан тарихий жойлардан ўтган вақтимизда қомус асар «Бобурнома»да тасвирланган Тянь-Шань, Помир, Ҳиндиқуш, Ҳимолай тоғ тизмалари ва уларнинг пасттекисликлари, водийларига оид географик, геологик муҳит ва жараёнларни ўрганишга, қиёслашга ҳаракат қилдик ва буюк сайёҳ ва бетакрор табиатшунос олим сифатида билдирган фикр-мулоҳазалари бугунги кун илмий қарашлари билан нақадар яқинлигига ишончимиз комил бўлди. Келажакда улуғ Бобур фаолиятининг барча йўналишлари бўйича алоҳида-алоҳида илмий экспедициялар тузилиб, изланишлар, тадқиқотлар олиб борилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Яқин кунларда экспедициямиз сафарлари маҳсули сифатида уч қисмли «Бобур изидан» видиофильми ва «Бобур номли халқаро илмий экспедиция» деган ҳужжатли кинофильм халқимиз эътиборига ҳавола этилади. Шунингдек, келажакда сафарларимиз ҳақида китоблар ёзиш ва нашр этиш ҳам мўлжалланмоқда.

1994 йили Андижон — Ўш — Эргаштом — Қашқар довони орқали туя, отлардан иборат карвон ташкил этиш ниятимиз бор. Бу сафардан мақсад — Хитой (Уйғуристон) билан Ўзбекистон зиёлилари, олиму уламолари ўртасидаги маданий-илмий алоқаларни, савдо соҳасидаги қадимий муносабатларни қайта йўлга қўйишдир.

Хайрия жамғармамиз 1994 — 95 йилларда кенг жамоатчилик кўмаги ва иштирокида юқорида зикр этилган юртдошларимизнинг қабрларини таъмирлаш ва у улуғ инсонларнинг ҳақиқий сиймосини тиклашдек ишларни амалга оширишни ҳам кўзда тутади.

Келгусида Андижондаги Бобур номидаги боғ халқимизнинг севимли дам олиш масканига айланиб, азиз ва мўътабар инсон Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг рамзий қабр-зиёратгоҳи авлодларимиз учун маданий марказ бўлиб қолажак. Бу ерда 1994 йили «Ижодкорлар уйи» қуриш ҳақидаги таклифимизни ҳам вилоят ҳокимияти сидқидиллик билан маъқуллади.

Шу муносабат билан ушбу масканнинг «Миллий боғ» мақомини олиши учун уни ЮНЕСКО рўйхатидан ўтказишдек масъулиятли вазифани зиммамизда ҳис этиб турибмиз.

Зокиржон МАШРАБОВ,
экспедиция раҳбари.

ХАЙРИХОҲЛИК ЭЛЧИЛАРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

«Ушбу мактубни йўллашга дадамнинг васиятлари сабабчи бўлди. Дадам — Хожибобо 84 ёшида қазо қилган эди. У киши оз-моз башоратчилик билан ҳам шуғулланиб турар, эртанги бўладиган ишларни олдиндан айтиб бераверар эдилар. Ўлимидан бир кун олдин мени ёнларига чақириб, ўғлим бирдан-бир ниятим ўзбек халқини озод кўриш эди. Афсуски, бу менга насиб этмади. Мана кўрасан, худо хоҳласа халқимизга шундай йўлбошчи келадики, унинг исми Исломжон бўлади. У киши бошчилигида ўзбек халқи дунёга донг таратади. Бой-бадавлат мамлакатлар қаторидан жой олади. Юрт обод, раият фаровон бўлади, дер эдилар.

Буни қарангки, бир неча йиллар илгари қилинган бу башорат ҳаётда ўз тасдиғини топа бошлади. Падаримиз айтганларидек, Ўзбекистонга сиз раҳбар бўлиб келдингиз. Дадамизнинг қолган башоратлари ҳам амалга ошувига гумон йўқ».

Бу сўзлар Риштон туманидаги Чек-Насриддин қишлоғида яшовчи Сирожиддин Орифжонов мактубидан олинди.

Бухоро шаҳар, Мутахассислар кўчаси, 38-уйда яшовчи Д. Юсупов, қўшни Қирғизистоннинг Ўш вилояти Қорасув туманида истиқомат қилувчи Кўпайсинхон Маматхон қизи, Бахмал тумани, Фрунзе кўчаси, 3-уйда яшовчи Равшан Ҳасановлар оиласи (жами 18 имзо), Тошкент давлат муаллимлар институти одобнома факультетининг I курс талабаси Уралой Тўраева, Хазорасп тумани фахрийлар кенгаши раиси Абдулла Болтаев ёзган хатларда ҳам юртбошимизнинг юрт мустақиллиги йўлида чеккан риёзатлари эътироф этилиб, бошқаларни ҳам Президент олиб бораётган адолатли сиёсатни қўллаб-қувватлашга чақирилади.

Президентимиз амалга ошираётган ислоҳотлар ичида фермерлик (деҳқон) хўжаликларига катта эътибор берилаётгани бежиз эмас. Чунки бундай сиёсат эртанги фаровон турмушимиз гаровидир. Бу сиёсат натижаларига аҳоли, айниқса, оддий меҳнаткашлар катта умид кўзи билан қараётгани аниқ. Нарпай тумани Ғалаба жамоа хўжалигида тузилган Янгирабод деҳқон хўжалиги ҳам ана шундай яхши ниятларнинг маҳсули деб айтиш мумкин. Ҳикматулла аканинг (ёшлари 57 да) ёзишича, халқ турмушини фаровон қилишнинг бирдан-бир йўли Президентимиз йўл-йўриқларига амал қилиб, фермер (деҳқон) хўжаликларини кўпайтириш, уларга кенг йўл очиб беришдир.

— Менга ота-онамдан ҳеч нарса қолмаган. Наҳотки, мендан ҳам бола-чақамга ҳеч вақо қолмаса, деб қўрқар эдим. Худога шукр, фермерлик мени бу армондан аритди. 1992 йили қанча қийинчилик, тўсиқларга қарамай, давлатдан қарз олиб, ўн бир камбағал оилани бирлаштириб, Зарафшон ёқасидаги шўр ерларда фермерликни бошлаган эдим. Натижа ёмон бўлмади. Қарзлардан фориғ бўлдик. Ҳисобимизда анча-мунча пулимиз бор. Ҳар бир ишчига ўттиз минг сўмдан ойлик бераяпман. Ҳар ойда 7-8 кг дан текин гўшт тарқатаман. Яқинда ишчиларга 300—400 килодан буғдой (бу ҳам текин) тарқатдик. Деҳқончиликда ҳам, чорвачиликда ҳам юқори кўрсаткичларга эришяпмиз. 25 тонна сут топширишга аҳд қилувдик, 11 сентябрга 59781 кг қилиб бажардик. Кўрган фойдамиздан Охунбобоев номли мактабни газлаштириб бердик. Насиб этса, 160 ўринли ошхона ҳам қуриб бермоқчимиз.

Бу чоққина бир фермер хўжалигининг бир-икки йилда эришган натижалари. Президентимизнинг куйиб-пишганича ҳам бор. Бордию, фермер хўжаликларига тўсқинликлар бўлмай, иш давлат раҳбарлари кутганчалик олға силжиса борми, Ҳикматулло ака айтмоқчи, олам гулистон бўлиши табиий.

Ўртачирчиқ тумани, Қумариқ маҳалласида яшовчи Умида Дўстматова, шу туманнинг Қорасув қишлоғида яшовчи Гўзал Юнусова, Истиқбол жамоа хўжалигида турувчи Гулноза Алибобоевалар ёзиб юборган мактубда ҳам Президентимиз томонидан ўтказилаётган иқтисодий сиёсат маъқулланади.

Президент — миллат фахри, деб ёзган эди бир журналист дўстимиз. Дарҳақиқат шундай. Бу ҳолат Ислом Абдуғаниевич Каримов БМТ Бош Ассамблеяси минбаридан нутқ сўзлаган кунларда баралла намоён бўлди. Ана шу тарихий кезларда юртбошимиз номига оқиб келган ифтихор ва фахр туйғусига тўла хат ва хабарларни ўқиб тўлқинланмай илож йўқ. Ўзбек ва қорақалпоқ халқининг атоқли ёзувчиси Тўлепберген оға юртбошимиздан ифтихорини шундай ифода қилади: «Муҳтарам Президент! Сизнинг БМТнинг юксак минбаридан қилган чуқур ватанпарварлик туйғуларига тўла эҳтиросли нутқингизни эшитиб ниҳоятда тўлқинландим, қалбимни беадад шодлик, фахр чулғади. Юксак бир инсоний ғурур билан Қайипбергенов Тўлепберген».

Халқ ўз меҳрини қозонган фарзандларини ардоқлашни ҳам билади. Юртимизда Ислом, Исломжон, Исломбек деган исмларнинг кун сайин кўпайиб бораётгани ҳам халқимизнинг ана шу исм соҳибига бўлган меҳридан далолат. Ургут тумани, Меҳнатобод жамоа хўжалиги 6-бригадасида яшовчи Сайфулло Нарзуллаев шундай ёзади:

«Ассалому алайкум, муҳтарам Ислом Абдуғаниевич! Қувончимизни қаерга сиғдиришни билмай сизга хат ёзаяпмиз. Чунки Республикамиз мустақиллиги икки ёшга тўлган куни — 1 сентябрда биринчи фарзандимиз дунёга келди. Бизнинг фарзандимиз ҳам сиздек жасур, халқпарвар, билимли ва меҳрибон инсон бўлиб етишсин деб отини Исломжон қўйдик».

Самарқанд вилояти Оқтош шаҳридан Зуҳро Бобожонова, Бешариқ тумани Рапқон қишлоғидан Хуросонали Отахонов, Деҳқонобод тумани Қўтирбулоқ қишлоғидан Эштемир Турдиев, Поп тумани «Поп» давлат хўжалигидан Абдумажид Тўраев ва бошқалар ҳам ўз фарзандларига Исломжон деб исм қўйганликларини тўлқинланиб ёзадилар.

Давлат бошлиқлари билан омма ўртасидаги муносабат ва алоқалар неча асрлар давомида не не мутафаккирларни ўйлантирмади дейсиз. Француз файласуфи П. Гольбах «Бахтимиз мукаммал бўлиши учун атрофимиздаги одамларнинг хайрихоҳлиги ва ёрдамига муҳтожмиз, атрофимиздаги одамлар эса биз уларнинг бахти йўлида тер тўкишга қай даражада тайёр турсак, улар ҳам шу даражада бизни севиш ва ҳурмат қилиш, режаларимизда ёрдамлашиш, бизнинг бахтимиз йўлида тер тўкишга рози бўладилар. Бу зарурий алоқани маънавий бурч, маънавий вазифа деб атайдилар», деган эди. Албатта, ушбу масалада муваффақиятларга эришган тарихий шахсларнинг ролини мутлақо камситмаган ҳолда айтишимиз мумкинки, бу борада ёш, мустақил мамлакатимиздаги аҳволдан нолишга асос йўқ. Буни юқоридаги хатлар ва шоширилинчномалар руҳи ҳам кўрсатиб турибди.

Парламент ва ҳокимият бўлими.

Самарқанд курраи заминнинг сайқали.

• Тўрткўлнинг 120 йиллигига

«Эртага байрамдир, бугун арафа»

Жўшқин Аму бўйларида ўтган асрнинг охирларида бунёд этилган Тўрткўл бугунги кунда қорақалпоқ элидаги шаҳарлар орасида ўз мавқеига эга қалъалардан.

Айниқса, у ажойиб табиатли кишилари, аҳил-иноқ, кўп миллатли ва ягона мақсадли халқи билан машҳур. Бугун мана шу кўҳна, навқирон шаҳар ўзининг 120 йиллик ёшини нишонлаш арафасида.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан шу йил 19 август куни қабул қилинган махсус қарор ва Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши томонидан ишлаб чиқилган тадбирлар асосида бу борада бир қанча ишлар қилинди. Масалан, «Оролсувқурилиши» ихтисослашган бирлашмасига қарашли қурилиш ташкилотлари анча-мунча юмушларни бажаришди. 422 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб биноси, Тўрткўл нефть маҳсулотлари корхонасига қарашли 8 квартирали турар-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Шунингдек, 350 кичкинтойга мўлжалланган болалар боғчаси, 24 хонадонга аталган турар жой, Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган жангчилар хотирасига ўрнатилган ёдгорлик, кўчаларни ободонлаштириш ишлари ҳам ниҳоясига етказилмоқда.

Шаҳар байрамини ҳар бир хонадон катта қувонч ва тараддуд билан кутмоқда. Дастурга кўра тўй икки кун давом этади.

Севимли шоиримиз Абдулла Орипов ёзганидек, Тўрткўлда «эртага байрамдир, бугун арафа».

М. АҲМЕДОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУРАТДА шаҳарда байрам тараддуди. Қадам ОТАЕВ тасвири.

• Пахтазор—жасорат майдони

МАДАД КУЧЛАР БИРЛАШГАН ЖОЙДА

(РЕПОРТАЖ)

...Бодроқдай очилган оппоқ нуқралар. Кафтингда момиқдай енгил. Бу чаноқлардан тонналар, мингла6 тонналарни жамлаш нақадар мушкул. Пахтакорларнинг ана шу юкини енгиллатиш учун бугун Тошкент вилоятининг Оққўрғон ва Қуйичирчиқ туманларида ҳамма оёққа турган.

Оққўрғон тумани деҳқонлари олдида кам эмас — 45900 тонналик хирмон уйиш масъулияти турипти. Хўжаликларни айланиб, далаларда ана шу залворли хирмондан ҳам зиёда пахта етиштирилганига гувоҳ бўлдик. Туман агросаноат бирлашмасининг раиси Қамбарали Омонов бу йилги пахта ҳосили учун кураш нақадар оғир кечганлигини ёдга солади.

— Олти минг гектардан кўпроқ ерга чигитни қайта экишга тўғри келди, — дейди у. — Бу туман пахта майдонларининг учдан бир қисмини ташкил этади. Пахта кечки бўлгандан сўнг ҳосилни етиштириш машаққати ўн чандон ортади. Бироқ йилнинг оғир келгани ҳақида бугун гапиравериштдан фойда йўқ. Меҳнатимизнинг мезони битта: хирмонга уйиладиган пахта. Бу масалада ҳозирча мақтанолмаймиз. Пойганинг олдида эмасмиз. Бироқ тушкунликка берилаётганимиз ҳам йўқ. Бултур ҳам қузғалишимиз оғирроқ кўчган бўлса-да, вилоятда биринчи бўлиб режани бажарган эдик. Бу йил ҳам бўш келмаймиз. Машиналар тўла унум билан ишлай олмаётган ҳозирги пайтда шаҳарлик ҳашарчилар пахтакорларимизнинг ҳақиқий мададкорлари бўлмоқдалар. Шу кунларда пахтазорларда Тошкент туманидан келган 4 минг ҳашарчи оққўрғонликларга елкадош бўляпти.

Туманнинг «Қаҳрамон», «Ўзбекистон» жамоа хўжаликлари пахтазорларида бўлганимизда ёрдамчиларнинг ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётганлигининг, уларга барча шароитлар яратилганини, тушлик ва кечки пайтларда оққўрғонлик ва тошкентлик санъаткорлар маданий хизмат кўрсатишаётганлигининг гувоҳи бўлдик.

— Йиғим-теримнинг тиғиз пайтида иссиқ жойини ташлаб келган ҳашарчиларга барча шароитлар яратиляпти, — дейди Тошкент тумани ҳокимининг биринчи ўринбосари Сирожиддин Аъзамов. Унинг таъкидлашича, туманнинг барча ташкилот ва корхоналари раҳбарлари ҳашарчилар ётоқхоналарида бўлиб ёрдамга келганларнинг иссиқ-совуғидан хабар олишяпти.

«Ўзбекистон беш йиллиги» давлат хўжалиги Қуйичирчиқ туманидаги энг йирик хўжалик ҳисобланади. Бу ерда Тошкент вилоятининг турли ташкилот ва муассасаларидан келган 500 дан кўпроқ мададкор меҳнат қилмоқда. Вилоят ҳокимлиги касаба уюшмасининг раиси Йўлдош Тешабоевнинг айтишича, бугунги кунда вилоят халқ суди, «Сувқурилиш» ташкилоти, касаба уюшмалари вилоят кенгаши, мева ва сабзавот бирлашмаси, давлат мулкчилик фонди, вилоят ҳокимлиги, Ёшлар Иттифоқи вилоят қўмитаси, «Фармация» бирлашмаси, уй-жой коммунал хўжалиги хизматчилари, айниқса теримда намуна кўрсатаяптилар.

Ҳашарчиларнинг вақтини тежаш мақсадида уларга иссиқ овқат, чой бевосита дала бошига етказиб берилмоқда. Теримчилар ўртасида мусобақа уюштирилган. Ҳар беш кунликда илғорлар пул мукофотлари билан тақдирланмоқда. Туманда теримчилар моддий манфаатдорлигини ошириш учун терилган ҳар бир килограмм пахтага 50 сўмдан пул берилмоқда.

Адолат НОСИРОВА.

● *Газетхон билан юзма-юз*

МАҚСАДИМИЗ—МУШТАРАК

Бундан 35 йил олдин ташкил этилган республика Ички ишлар вазирлиги Олий мактаби ўтган давр мобайнида ҳуқуқ-тартибот ходимлари ва осойишталик посбонларини тайёрлашда маълум ютуқларни қўлга киритди.

Айни кунларда бу ўқув юртининг дипломини олган мутахассисларни турли вазирликларда, масъул лавозимларда, ҳатто энг чекка қишлоқларда ҳам учратиш мумкин. Олий мактаб жамоаси билан «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари ижодий ходимлари вакилларининг учрашувида ана шу маълумот яна бир марта эсга олинди. Зеро, республикамизда ҳукм сураётган барқарорликда милиция ходимларининг ҳам ўзига яраша ҳиссаси бор.

Учрашувни очар экан, Олий мактаб бошлиғи, ҳуқуқшунослик фанлари номзоди, полковник Убайдулла Тожихонов кейинги йилларда педагогик жамоа ва курсантлар ҳаётида сезиларли ижобий ўзгаришлар рўй берганини таъкидлади. Бу аввало, ҳозирги иқтисодий қийинчилик шароитига қарамай, мактаб ўқув моддий базасининг мустаҳкамланганида кўринади. Охирги бир-икки йилда барча ўқув хоналари ва амалий машғулот ўтадиган майдонлар тубдан таъмирланди. Буни мактабнинг қарийб 40 гектарлик ҳудудига қадам қўйишдаёқ сезиш мумкин. Ўзгаришлар фақат шу эмас, мактабда кучли илмий қувватлар жамланди. 250 га яқин ўқитувчининг 16 нафари фан доктори, 60 нафари эса фан номзодидир. Устозлар сафида ички ишлар хизмати ва ҳарбий маҳоратни пухта эгаллаган мураббийлар кўплаб топилади. Икки мингга яқин тингловчи таҳсил олаётган билим масканида уч фотолаборатория, икки кинотренажёр ва замонавий ускуналар билан жиҳозланган 36 та махсус ўқув хонаси хизмат қилади. Хуллас, милиция Олий мактаби мустақилликни мустаҳкамлаш йўлида дадил интилиб, яқин келгусида Академия мақомини олиш учун ҳаракат қилмоқда. Бунинг учун моддий-техника базаси ва илмий потенциал етарли деб ҳисоблайди мактаб бошлиғи.

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари бош муҳаррири Анвар Жўрабоев кейинги пайтда газетхонлар билан юзма-юз мулоқот одат тусига кираётганлигини эслатиб, бу сафарги учрашув ҳам муштарак мақсадларни амалга оширишда амалий аҳамият касб этишини умид қилди. Газеталар жамоалари ўз олдига қўйилган мақсад ва вазифаларни тўла уддалаш учун қўлдан келганча ҳаракат қилмоқда. Лекин биз ҳали ҳамма ишни уддаладик, деб айта олмаймиз. Ҳаёт тезкор суръатлар билан ривожланяпти, мамлакатимиз тарихида ҳар куни янги саҳифалар очилмоқда. Албатта, газетхонлар билдирган фикрлар ва уларнинг дил истаклари ана шу ўзгаришларни тўлақонли ва ҳаққоний ёритишга ёрдам беради.

Учрашув икки томонлама қизғин мулоқот тарзида давом этди. Журналистларга анча саволлар берилди. Жумладан, доцент С. Йўлдошев республика Парламентида жуда кўп қонунлар қабул қилинаётганлигини, лекин уларнинг ҳаммаси газетада ёритилмаётганлигини маълум қилди. Полковник З. Нажмиддинов эса даврий нашрлар обуначиларга ўз вақтида етказиб берилмаётганини таассуф билан қайд қилди. Ҳатто Тошкент шаҳрида ҳам газетани узлуксиз ва ўз вақтида олиш имкони йўқ, деди у. Қолаверса, масофаси нисбатан яқин ҳудудларда обуна миқдорини камайтиришни таклиф қилди. Негаки, Қорақалпоғистон билан Тошкентнинг транспорт харажати бир хил эмас.

Доцент Т. Яцук ҳозирги янгиланиш шароитида одамлар маънавий озуқага жуда муҳтожлигини қайд қилиб, турли соҳа кишилари — ҳуқуқшунослар, ички ишлар ходимлари, иқтисодчилар билан давра суҳбати ўтказиб туришни таклиф қилди. Профессор Б. Тўйчиев халқимизнинг маънавий меросидан қизиқарли мақолалар тез-тез эълон қилиниши истагини билдирди. Саволларга жавоб беришган бош муҳаррир А. Жўрабоев ва бош муҳаррир ўринбосари Л. Пак навбатда турган ижодий вазифаларни қайд қилишди. Муштарийлар кейинги пайтларда газеталаримизда турмушдаги иллатларни фош қилувчи мақолалар тез-тез берилаётганлигини сезаётгандирлар. Нашрнинг расмий жиҳати мавзуларга дахл қилмайди. Халқимизни маънавиятга бўлган эҳтиёжини қондириш мақсадида жуда кўп тадбирлар, жумладан, давра суҳбатлари ўтказиш мўлжалланган. Уларга Олий мактаб профессор-ўқитувчилари ҳам қатнашишлари мумкин. Газета мундарижасидан ўтмиш маънавий мероси ҳеч вақтда холи бўлмайди. Бозор иқтисодиётига ўтилишининг ҳуқуқий асослари қандай таъминланаяпти, деган саволга жавоб берилиб, истиқлол туфайли янги ижтимоий муносабатлар қарор топаётганлиги, чунончи, жамиятда «хусусий мулк» тушунчаси кенгроқ истеъфода этилаётгани ва бундай улуш тобора кўпайиб бориши, шундан келиб чиқиб, иқтисодий муносабатларни янгича йўналишда тартибда солиб турадиган қонунларнинг зарурлиги ҳаётий эҳтиёж эканлиги таъкидланди. Парламент машваратларида изчил равишда қонун ва кодекслар қабул қилинаяпти ва бу жараён ижтимоий ҳаёт билан ҳамқадам давом этаверади. Ўзбек ҳуқуқшуносларининг дунёдаги ҳамкасблари билан яқин алоқалари мавжуд. Бу омил ҳужжатларнинг жаҳон меъёрлари даражасида бўлишини таъминламоқда.

Учрашув самимий ва қизғин мунозаралар остида ўтди. Мезбонлар газеталарнинг хайрли ишларида вобаста эканликларини изҳор этди. Шу ерда 20 нафар киши обуна бўлганлигини маълум қилди.

Мулоқот сўнггида меҳмонларга ўқув хоналари кўрсатилди. Олий мактабда таълим-тарбия ўзига хос тарзда ташкил қилинган. Тингловчилар жиддий танлов асосида қабул қилинадилар. Ўтган йилдан бошлаб ҳарбий хизматни ўтамаган ёшлар ҳам мактабга кириб ўқиш имкониятига эга бўлдилар. Дастлаб қабул қилинганлар икки ой ҳарбий тайёргарликдан ўтишади. Уларга машғулотлар давомида жиноятчиликка қарши курашнинг энг сўнгги усуллари ўргатилади. Бу вазифани амалга оширишда замонавий техника воситалари ёрдам беради. Олий мактабда француз модели асосида қурилган телевизион марказ мавжуд. У орқали барча ўқув хоналарига бир хил машғулотлар намойиш қилиниши, бўш вақтларда эса кўнгил очар дастурлар берилиши, шунингдек, мактаб ҳаёти ёритиб борилиши мумкин. Мактаб шу турдаги академиялар талабига тўла жавоб беради. Бу мақсад амалга ошса, ўқишлар икки босқичли бўлади. Шу мақсадда ўрта милиция мактаби ҳам унинг ихтиёрига берилди.

Учрашув давомида билим юрти ўқув жамоасининг эзгу ишлар билан яшаётганлигига гувоҳ бўлдик.

Ҳаким САТТОРИЙ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ОБУНА — 94

Мададкормиз

Обиджон САЙДАЛИЕВ,

Поп туман, «Найман» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси:

—Ўтмиш бизга ҳамиша сабоқ бериб келган. Совуқ уруш йиллари, қимматчилик, қаҳатчилик онларида ҳам газета-журнал одамларга беминнат маслаҳатчи эди. Ҳозир ҳам шундай бўлиб қолади. Жамоамиз йиллик пахта тайёрлаш режасини бажариш арафасида турибди. Айни вақтда йиғим-терим мавсумида бизга ўзининг ҳақ сўзи билан мадад бериб келган «Халқ сўзи»га биз ҳам мададкормиз. Бошқарув энг илғор жамоа аъзоларини мукофотлаш учун «Халқ сўзи»га юз нафар обуначи қўшишга қарор қилди.

Маънавий озуқа ҳар куни керак

Асқарали ТЎХТАБОЕВ,

Чортоқ туманидаги «Кабель» ижара корхонаси директори:

— Бугун ҳамма қорин тўйдиришдан гап очади. Бу бор гап. Аммо эртанги кунни ҳам унутмаслигимиз керак. Келажак эса маънавий баркамол инсонлар қўлида. Хўш, улар осонликча тарбия топадиларми? Асло. Улар сафини кўпайтириш зиёлилар қўлида. Бунда оддийроқ қилиб айтсак, «маънавий озуқа корхоналари» — газеталар муҳим ўрин тутади. «Халқ сўзи»да жамоамиз ютуқлари озми-кўпми акс этиб турибди. Бу чиқишлар билан танишиш учун рўзнома обунасини қаттиқроқ «ушлаш» керак. Маъмурият шундай фикрга келди. Корхона ҳисобидан яна 50 та обуна қўшамиз.

Корхона ҳисобидан

Мўйдинхон ИСМОИЛОВ,

Учқўрғон дон маҳсулотлари комбинатининг директори:

— Ўзбекистон Олий Кенгаши, республика Вазирлар Маҳкамасининг қонун ва қарорлари, Президентимизнинг фармонлари илк бор— «Халқ сўзи»да босилади. Биз эса ўз фаолиятимизда ана шу муҳим ҳужжатларга таянамиз.

Рўзномадаги иқтисодиёт, ҳуқуқий мавзулар, шунингдек, таниқли санъат усталари билан учрашувлар биз муштарийларни мамнун этмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ, ишчилар, муҳандис-техник ходимлар обуна варақаларини тўлдиришаяпти. Шунга қўшимча корхона ҳисобидан ҳам обуначи тўплашни режалаштирганмиз. Йил охиригача 30 нафар илғор ишчини рўзноманинг йиллик обунаси билан тақдирлаймиз.

Anipra Impex Ltd.

Ҳурматли жаноблар!

"Анипра Импекс ЛТД" чет эл фирмаси Тошкентдаги омборлардан арзон нархларда қуйидагиларни сотади:
- "Appolo" тиш пастаси (Ҳиндистон маҳсулоти);
- "Аляска" иссик курткалари (Япония маҳсулоти);
- Жундан тўқилган свитерлар (Ҳиндистон маҳсулоти);
- "AAKASHI" радиотелефонлари (Япония маҳсулоти).

Ха қлар исталган шаклда тўланади.

Телефонларимиз: 56-33-57, 56-29-66, 54-99-61, 56-32-78.

Факс: (3712) 563357.

Телекс: 116461 NANCY SU.

● *Спорт* ● *Спорт* ● *Спорт* ●

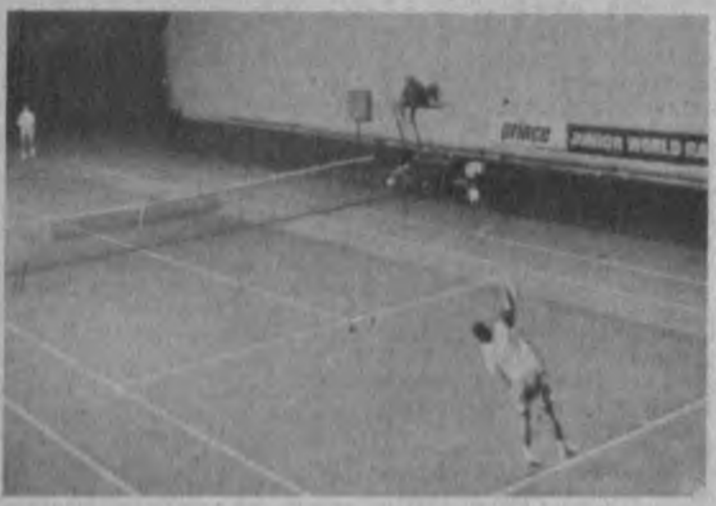

ТЕННИС СТАДИОНИ ЯНГИЛАНМОҚДА

Ўзбекистон пойтахтининг бош теннис базаси — «Динамо» стадионини таъмирлаш ва қайта қуриш ишлари кенг кўламда бошлаб юборилди. Бу спорт маскани Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги учун бўладиган мусобақа қатнашчиларини муносиб кутиб олишга тайёрланмоқда. Мазкур спорт марказининг ёпиқ ва очиқ майдонларида келаси йил баҳорида Марказий Осиё минтақаси тарихида энг йирик халқаро теннис мусобақаси ўтказилади. Май-июнь ойларида Тошкентга жаҳоннинг машҳур теннисчилари келиши кутилмоқда.

Мусобақанинг нуфузи уни юксак даражада тайёрлаб, ўтказишни тақозо қилади. Шунинг учун ҳам ҳозирданоқ тайёргарлик ишлари қизғин бошлаб юборилган. Мусобақани тайёрлаш ва ўтказиш бўйича ташкилий комитетни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков бошқармоқда.

Бу теннис байрамини ўтказишда кўпчилик хорижий мутахассислар ҳам ўз кўмакларини таклиф қилишмоқда. Дунёнинг бир қанча мамлакатларида ана шундай нуфузли мусобақаларни ташкил қилиш ва ўтказишда ном чиқарган фирмаларнинг вакиллари ўз таклифлари билан Ўзбекистон пойтахтига келишди. Жумладан, исроиллик муҳандис-қурувчилар Тошкентдаги спорт базаси билан обдон танишдилар. Улар ўз мамлакатларида қисқа вақт ичида халқаро талабларга жавоб берадиган ўйлаб теннис базаларини қурган ва жиҳозлаган эдилар.

Ҳозирнинг ўзидаёқ «Динамо» стадионининг марказий теннис майдонларида томошабинлар учун ўриндиқлар қурилиши, қўшимча майдонларни таъмирлаш ва ободончилик ишлари бошлаб юборилган. Қишки теннис саройини қайта қуриш бўйича ҳам муҳим ишлар ва тадбирлар белгиланган. Саройнинг томи бутунлай қайтадан ёпилади, ёпиқ стадионнинг ўйин майдонларидаги «гилам»лар янгиланади, қўшимча бинолар тайёр ҳолга келтириб қўйилади. Саройнинг олд қисми ҳам жиддий таъмирланади.

Ташкилий комитет раисининг ўринбосари К. Тўлаганов раҳбарлигида ўтган ташкилий комитетнинг навбатдаги ишчи мажлисида мусобақага тайёргарлик масалалари кўриб чиқилди, тайёргарликнинг бориши чуқур таҳлил қилиниб, тегишли қарорлар қабул қилинди ва ижрочиларга керакли топшириқлар берилди.

Т. ГОЛУБКИНА,
ЎзА мухбири.

Мухлислар совуққонликни хушламайдилар

ОЛИЙ лига жамоалари бу йилги мавсумининг сўнгги тур учрашувларини ўтказишди. Ушбу турдан олдин чемпион ҳам «кумуш» ва «бронза» медаллари соҳиблари ҳам аниқ эди. Самарқанднинг «Динамо» жамоаси аллақачон олий лига билан «хайр»лашганди. Сўнгги тур олий лигани тарк этувчи иккинчи бир жамоани аниқлади.

Марказий учрашув Чирчиқда ўтказилди. Чунки бу ерда олий лигани тарк этиш хавф солиб турган икки жамоа — «Чирчиқ» ва «Шифокор» бир-бирига қарши майдонга чиққанди. Ушбу тур олдидан «Чирчиқ» — 20, «Кушон» — 19, «Шифокор» — 18 очкога эга эди.

Чирчиқда кучлар тенг келди. Ҳар икки жамоа дарвозасига учтадан тўп киритилди. «Кушон» эса Тошкентда МҲСКга қарши майдонга чиқиб, 2:3 ҳисобида бой берди. Натижада «Кушон» ва «Шифокор» жамоаларининг очколари тенглашди. Ўзбекистон Республикаси Футбол федерациясининг янги чемпионат ўйинларини ўтказиш тартибига биноан бундай ҳолатда жамоаларнинг ўрни биринчи навбатда эришган ғалабалари сонига кўра аниқланади. Бундай кўрсаткич «Шифокор»да 8 та, «Кушон»да 6 та эди. Шундай қилиб «Кушон» Самарқанднинг «Динамо» жамоаси билан биргаликда келаси йили биринчи лигада тўп сурадиган бўлди.

Ушбу турнинг «Сўғдиёна» — «Навбаҳор» учрашуви деярли ҳеч бир аҳамиятга эга бўлмаса-да, мухлисларнинг диққат эътиборида турганди. Афсуски, ушбу ўйинда мухлислар ҳар икки жамоанинг сафларида етакчи ўйинчиларни кўришмади. «Навбаҳор» таркибида миллий терма жамоа аъзолари У. Рўзимов, В. Келдиев ҳамда клубнинг энг сермаҳсул тўпурари Фарид Хабибуллин, «Сўғдиёна» таркибида Бахтиёр Ғафуров каби бир қанча истеъдодли ўйинчилар шу куни майдонга чиқишмади. Балки бунинг ўзига хос сабаблари бордир, лекин спортнинг бу тури тараққий этган Европада бундай ҳолатда футбол федерациялари томонидан жамоаларга жарима солинади ёки шунга ўхшаш жазо қўлланади. Чунки у ерда футбол юз минглаб, миллионлаб мухлислар учун деган қараш тегишли муассасалар томонидан қабул қилинган. Бу муассасалар жамоаларнинг «шунчаки» ўйинига асло йўл қўйишмайди. Шунинг учун ҳам футболининг савияси юқори.

Табиийки, Жиззахдаги учрашув ҳам кутилганидан паст даражада ўтди. Юз минглаб футболсеварлар қизиқишларини инобатга олиб, Ўзбекистон ойнаи-жаҳони ҳам ушбу учрашувни кўрсатиш учун Жиззахга «оввора» бўлиб бориб келди. Майдонда эса бир неча тур олдин республика чемпионатининг «бронза» медали учун кураш олиб бораётган жамоалар эмас, гўё машғулотга чиққан футболчилар ҳаракат қиларди. Учрашувда, албатта, кўпроқ етакчи ўйинчиларини майдонга чиқармаган «Навбаҳор» 1:3 ҳисобида бой берди.

Чемпион — «Нефтчи» эса ушбу турда аксинча, юқори савияли ўйин кўрсатди.

Сўнгги турнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд қилинди:

«Трактор» — «Темирйўлчи» — 3:2, «Динамо» — «Политотдел» — 1:2, «Янгиер» — «Пахтакор» — 1:1, «Наврўз» — «Орол» — 3:2, «Нефтчи» — «Нурафшон» — 3:1.

Каспаров ва Карпов тождор, навбат Цзюньгами?

ШОҲМОТ бўйича халқаро шоҳмот федерацияси паноҳида ўтказилаётган жаҳон тожи учун А. Карпов ва Я. Тимман ўртасидаги учрашувда Россия гроссмейстери ғолиб чиқди. Бу 21-партиянинг 19-юришидан сўнг томонлар дурангга келишиб, ҳисоб 12,5 — 8,5 га етгач, аниқ бўлди.

Шундай қилиб, жаҳон шоҳмот тарихида биринчи марта бир йўла икки тождорнинг шоҳиди бўлиб турибмиз. Анатолий Карпов Халқаро шоҳмот федерацияси паноҳида жаҳон чемпиони бўлса, Гарри Каспаров Профессионал шоҳмот ассоциацияси паноҳида дунё тождоридир.

Айни кунларда яна бир шоҳмот тожи учун Монакода кураш авжига чиқяпти. Бу ерда хитойлик Се Цзюнь ва грузиялик Нана Иоселиани шоҳмот тожи учун ўзаро дона суришяпти. Учрашувда тўртинчи партия ниҳоясига етди. Тож даъвогари Нана Иоселиани фақаттина учинчи партияда оқ доналар билан ўйнаб, 31-юришдан сўнг дурангга эришган эди. Қолган партияларда Се Цзюнь ғалаба қозонди. Шундай қилиб, тўрт партиядан сўнг учрашувда ҳисоб — 3,5 — 0,5, хитой гроссмейстери олдинда боряпти.

ЛИЛЛЕХАММЕР СПОРТЧИЛАРИМИЗНИ ЧОРЛАЙДИ

ЎЗБЕКИСТОН миллий олимпия қўмитаси XVII қишки олимпия ўйинларида юртимиз шарафини ҳимоя қилувчи спортчиларни маълум қилди. Бу қишки олимпиада 1994 йил февраль ойида Норвегиянинг Лиллехаммер шаҳрида бўлиб ўтади. У ерга республикамиздан етти нафар спортчи боришга тайёрланишяпти.

Албатта, спорт мухлисларимизга яхши таниш бўлган фристайлчимиз Лина Черязова олимпиадага биринчи номзоддир. Дунё кубоги соҳибаси ҳамда жаҳон чемпиони билан бу сафар Лариса Удодова ва Сергей Бернер ҳам қишки олимпиадада Ўзбекистон шарафини ҳимоя қилишади. Шунингдек, Алики Стергиаду — Юрис Разгуляев, Динора Нурбоева — Евгений Кривенко жуфтликлари нафис гимнастика бўйича муз устига чиқишади. Биринчи жуфтлик аввал ҳам халқаро майдонда муваффақиятли қатнашган эди. Алики ва Юрис ёшлар ўртасида жаҳон чемпионлигига сазовор бўлишган. Демак, олимпиадага борувчилар зиммасидаги байроғимиз ишончли қўлларда. Улар туфайли байроғимиз Лиллехаммер спорт майдонлари узра ҳам ҳилпирашига ишонамиз.

Расул ЖУМАЕВ.

КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР ВА ПАХТА ЗАВОДЛАРИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Украина тўқимачилик комбинатининг расмий дилери Тошкентдаги омборлардан сув, газ ўтказувчи, узайтирилган трубаларни биринчи ва иккинчи навли 1, 2, 3 типдаги пахта толасига бартер бўйича айирбошлайди.

Тошкентдаги телефонлар: 44-33-36, 44-25-56.

Қашқадарё вилоят қишлоқ хўжалиги техника таъминоти ва таъмирлаш бирлашмаси жамоаси Қорақалпоғистон Республикаси қишлоқ хўжалик техника таъминоти ва таъмирлаш бирлашмасининг раиси Рашид Досумовга турмуш ўртоғи

Зулфира ДОСУМОВАнинг бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Мелиорация ва сув хўжалиги вазирлиги жамоаси Бухоро вилояти сув хўжалиги бирлашмасининг бошлиғи А. Тўраевга волидаи муҳтарамалари

Жумагул БОЗОРОВАнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат ўрмон қўмитаси жамоаси ҳисобот бўлимининг бош ҳисобчи ўринбосари Т. Тиловога онаси

САНОВАРХОН АЯнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ХАЛҚ СЎЗИ ● НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ, Эсирғап БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВОҲИДОВ, Миракмал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Лев Пак (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қулаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Муҳаммаджон ҚОРАБОЕВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — Х. Сатторов, навбатчи — У. Ғойимов.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 0001. Буюртма Г— 599. 93616 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А — 2. Босишга топшириш вақти — 21.00 Босишга топширилди 23.30

Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6